

603 1

KONINKLIJKE BOODSCHAP.

Aan

de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Wij bieden U hiernaevens ter overweging aan een ontwerp van Wet houdende regelen voor de opsporing, de vervolging en de berechting van economische delicten (Wet op de economische delicten).

De toelichtende memorie, die het Wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden, waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

's-Gravenhage, 22 September 1947.

WILHELMINA.

603 2

ONTWERP VAN WET.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is, het Besluit berechting economische delicten te vervangen door een wet, die de doeltreffendheid bevordert van de opsporing, vervolging en berechting van handelingen, welke schadelijk zijn voor het economische leven, en die in het bijzonder daarin meer eenheid brengt;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

TITEL I.

Van de economische delicten.

Artikel 1.

Economische delicten zijn:

- 1°. overtredingen van voorschriften, gesteld bij of krachtens:
 - a. de Landbouweriswetswet 1933;
 - b. de Bodemproductiewet 1939;
 - c. de Distributiewet 1939;
 - d. de Prijsopdrivings- en hamsterwet 1939;
 - e. het Voedselvoorzieningsbesluit;
 - f. het Organisatiebesluit Voedselvoorziening 1941;
 - g. Ons besluit van 7 Mei 1945 (*Staatsblad* No. F 67), houdende voorzieningen betreffende de wederopbouw van het grondgebied van het Rijk in Europa;
 - h. het Besluit registratie van vreemd papiergeld;
 - i. het Besluit inlevering vijandelijk vreemd papiergeld;
 - j. het Deviezenbesluit 1945;
- 2°. overtredingen van voorschriften, gesteld bij of krachtens:
 - a. de artikelen 6, eerste lid, 14, 16 en 27 van de Warenwet (*Staatsblad* 1935, No. 793);
 - b. de artikelen 2, 4, 5 en 10 van het Melkstandaardisatiebesluit 1940;
 - c. de artikelen 4—8, 13, 17, 20 en 27 van het Buitengewoon Besluit Arbeidsverhoudingen 1945;
- 3°. overtredingen van voorschriften, gesteld bij of krachtens:
 - a. de wet van 3 Augustus 1914 (*Staatsblad* No. 344), zoals deze laatstelijk is gewijzigd,
 - b. de wet van 31 December 1915 (*Staatsblad* No. 533), zoals deze laatstelijk is gewijzigd,
 - c. het Besluit Regeling In- en Uitvoer 1944,
 - d. het Machtigingsbesluit Geldzuivering,
 voor zover de feiten in die voorschriften als misdrijf of overtreding zijn gekenmerkt;

4°. de delicten, genoemd in de artikelen 27, 32 en 33;

5°. overtredingen van andere voorschriften, nader als zodanig bij de wet aangewezen.

Artikel 2.

1. De economische delicten, bedoeld in artikel 1, onder 1°, zijn misdrijven, voor zover zij opzettelijk zijn begaan — met uitzondering van overtreding van voorschriften, gesteld krachtens artikel 15, tweede lid, van de Distributiewet 1939 —; voor zover deze economische delicten geen misdrijven zijn, zijn zij overtredingen.

2. De economische delicten, bedoeld in artikel 1, onder 2°, zijn overtredingen, met uitzondering van overtreding van het voorschrift, gesteld bij artikel 27 van de Warenwet (*Staatsblad* 1935, No. 793), en van het voorschrift, gesteld bij artikel 27 van het Buitengewoon Besluit Arbeidsverhoudingen 1945, welke feiten misdrijven zijn.

3. De economische delicten, bedoeld in artikel 1, onder 3°, zijn misdrijven of overtredingen, al naar gelang zij in de desbetreffende voorschriften als misdrijf dan wel als overtreding zijn gekenmerkt.

4. De economische delicten, bedoeld in artikel 1, onder 4°, zijn misdrijven.

5. De economische delicten, bedoeld in artikel 1, onder 5°, voor zover hun omschrijving opzet insluit, zijn misdrijven; sluit hun omschrijving geen opzet in, dan zijn zij overtredingen, een en ander voor zover de wet niet anders bepaalt.

Artikel 3.

Poging tot en medeplichtigheid aan de overtredingen, bedoeld in artikel 2, is strafbaar; de bepalingen van het Wetboek van Strafrecht betreffende poging tot en medeplichtigheid aan misdrijf zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 4.

Deelneming aan een binnen het rijk in Europa gepleegd economisch delict is strafbaar ook indien de deelnemer zich buiten het rijk aan het feit heeft schuldig gemaakt.

Artikel 5.

Waar in deze wet van economisch delict in het algemeen of van enig economisch delict in het bijzonder wordt gesproken, wordt medeplichtigheid aan en poging tot zodanig delict daaronder begrepen, voor zover niet uit enige bepaling het tegendeel volgt.

TITEL II.

Van de straffen en maatregelen ter zake van economische delicten.

Artikel 6.

Tenzij bij de wet anders is bepaald, kunnen ter zake van economische delicten geen andere voorzieningen met de strekking van straf of tuchtmaatregel worden getroffen dan de straffen en maatregelen, overeenkomstig deze wet op te leggen.

Artikel 7.

1. Hij die een economisch delict begaat, wordt gestraft:

- 1°. in geval van misdrijf
 - hetzij met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren en geldboete tot een onbeperkt bedrag,
 - hetzij met één van deze straffen;
- 2°. in geval van overtreding
 - hetzij met hechtenis van ten hoogste een jaar en geldboete van ten hoogste vijftig duizend gulden of — indien de waarde der voorwerpen of andere vermogensbestanddelen, waarmede of met betrekking tot welke het economische delict is begaan, of die geheel of gedeeltelijk door middel van het economische delict zijn verkregen, hoger is dan twaalf duizend vijfhonderd gulden —, van ten hoogste het viervoud dezer waarde,
 - hetzij met één van deze straffen.

2. Bovendien kunnen de bijkomende straffen, vermeld in artikel 8, en de maatregelen, vermeld in artikel 9, worden opgelegd, onverminderd de oplegging, in de daarvoor in aanmerking komende gevallen, van de maatregelen, elders in wettelijke bepalingen voorzien.

3. In afwijking van het bepaalde in het eerste en het tweede lid wordt hij, die een voorschrift, gesteld krachtens artikel 15, tweede lid, van de Distributiewet 1939, overtreedt, gestraft met hechtenis van ten hoogste twee maanden of geldboete van ten hoogste driehonderd gulden.

Artikel 8.

De bijkomende straffen zijn:

- a. ontzetting van de rechten, genoemd in artikel 28 van het Wetboek van Strafrecht, voor een tijd, de duur der vrijheidsstraf ten minste zes maanden en ten hoogste zes jaren te boven gaande, of, in geval van veroordeling tot geldboete als enige hoofdstraf, voor een tijd van ten minste zes maanden en ten hoogste zes jaren;
- b. plaatsing in een rijkswerkinrichting;
- c. gehele of gedeeltelijke stillegging van de onderneming van de veroordeelde, waarin het economische delict is begaan, voor een tijd van ten hoogste zes jaren;
- d. verbeurdverklaring van voorwerpen of andere vermogensbestanddelen, waarmede of met betrekking tot welke het economische delict is begaan, of die geheel of gedeeltelijk door middel van het economische delict zijn verkregen, ongeacht of deze de veroordeelde toebehoren;
- e. verbeurdverklaring van andere voorwerpen of vermogensbestanddelen, behorende tot de onderneming van de veroordeelde, waarin het economische delict is begaan, ongeacht of deze de veroordeelde toebehoren;
- f. gehele of gedeeltelijke ontzetting van bepaalde rechten of gehele of gedeeltelijke ontzegging van bepaalde voordelen, welke rechten of voordelen de veroordeelde in verband met zijn onderneming van overheidswege zijn of zouden kunnen worden toegekend, voor een tijd van ten hoogste zes jaren;
- g. openbaarmaking van de rechterlijke uitspraak.

Artikel 9.

Maatregelen zijn:

- a. onderbewindstelling of ondertoezichtstelling van de onderneming van de veroordeelde, waarin het economische delict is begaan, voor een tijd van ten hoogste zes jaren;
- b. het opleggen van de verplichting tot storting van een waarborgsom in geval van misdrijf voor een tijd van ten hoogste drie jaren, in geval van overtreding voor een tijd van ten hoogste twee jaren;
- c. het opleggen van de verplichting tot voldoening van een geldbedrag ter ontneming van het geschatte voordeel, behaald door het begaan van economische delicten;
- d. het opleggen van de verplichting tot verrichting van hetgeen wederrechtelijk is nagelaten, tenietdoening van hetgeen wederrechtelijk is verricht en verrichting van praestaties tot het goedmaken van de gevolgen van een en ander, alles op kosten van de veroordeelde, voor zover de rechter niet anders bepaalt.

Artikel 10.

1. De maatregelen, vermeld in artikel 9, worden tezamen met straffen opgelegd, behalve in het geval van toepassing van artikel 37, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht.

2. In geval van toepassing van artikel 37 van het Wetboek van Strafrecht, zomede in het geval, bedoeld in artikel 37a, tweede lid, van dat wetboek, kan de tijd, voor welke de maatregel van onderbewindstelling of ondertoezichtstelling is opgelegd, bij rechterlijk bevel telkens met een jaar worden verlengd.

Artikel 11.

1. Bij de uitspraak, waarbij een bijkomende straf of een maatregel, als vermeld in artikel 9, wordt opgelegd, worden, voor zoveel nodig, alle bijzonderheden en gevolgen naar behoefte geregeld, daaronder begrepen bij onderbewindstelling de benoeming van een of meer bewindvoerders.

2. De rechter, die de bijkomende straf of de maatregel heeft opgelegd, kan na ontvangst van een vordering van het openbaar ministerie of op verzoek van de verdachte bij latere beslissing alsnog een regeling geven als vorenbedoeld, dan wel in de reeds gegeven regeling wijziging brengen of terzake een aanvullende regeling geven. De behandeling van de zaak vindt plaats met gesloten deuren; de uitspraak geschiedt in het openbaar. De beslissing is met redenen omkleed; zij is niet aan enig rechtsmiddel onderworpen.

3. Wij behouden Ons voor, nadere voorschriften te geven ter uitvoering van dit artikel.

Artikel 12.

De rechter bepaalt in zijn uitspraak, dat de waarborgsom geheel of gedeeltelijk aan de Staat vervalt bij gebreke van nakoming van de algemene voorwaarde, dat de verdachte geen economisch delict zal begaan, of van bijzondere door de rechter te stellen voorwaarden. De artikelen 14b, tweede en derde lid, artikel 14c, derde lid, en 14d—14f van het Wetboek van Strafrecht vinden overeenkomstige toepassing.

Artikel 13.

1. Het recht tot uitvoering van verbeurdverklaring vervalt niet door de dood van de veroordeelde.

2. De in artikel 9, onder a en b, vermelde maatregelen vervallen door de dood van de veroordeelde.

Artikel 14.

1. De betaling van het geldelijk bedrag, waarop bij verbeurdverklaring de niet in beslag genomen voorwerpen of andere vermogensbestanddelen zijn geschat, geschiedt overeenkomstig de voorschriften betreffende de vrijwillige voldoening van de geldboete. Bij niet betaling zijn de voorschriften betreffende de tenuitvoerlegging van de veroordeling tot geldboete van overeenkomstige toepassing.

2. Hetzelfde geschiedt met betrekking tot de waarborgsom, het geldbedrag, bedoeld in artikel 9, onder c, en de kosten, andere dan die van openbaarmaking van de rechterlijke uitspraak, met dien verstande, dat geen vervangende vrijheidsstraf wordt toegepast.

Artikel 15.

1. Indien een economisch delict wordt begaan door of vanwege een rechtspersoon, een vennootschap, enige andere vereniging van personen of een doelvermogen, wordt de strafvervolging ingesteld en worden de straffen en maatregelen uitgesproken

hetzij tegen die rechtspersoon, die vennootschap, die vereniging of dat doelvermogen,

hetzij tegen hen die tot het feit opdracht hebben gegeven of die feitelijk leiding hebben gehad bij het verboden handelen of het nalaten,

hetzij tegen beiden.

2. Een economisch delict wordt onder meer begaan door of vanwege een rechtspersoon, een vennootschap, een vereniging van personen of een doelvermogen, indien het begaan wordt door personen, die hetzij uit hoofde van een dienstbetrekking hetzij uit andere hoofde handelen in de sfeer van de rechtspersoon, de vennootschap, de vereniging of het doelvermogen, ongeacht of deze personen ieder afzonderlijk het economische delict hebben begaan dan wel bij hen gezamenlijk de elementen van dat delict aanwezig zijn.

3. Indien een strafvervolging wordt ingesteld tegen een rechtspersoon, een vennootschap, een vereniging van personen of een doelvermogen, wordt deze tijdens de vervolging vertegenwoordigd door de bestuurder, indien er meerdere bestuurders zijn door het hoofd van het bestuur of, bij gebreke daarvan, door de door het openbaar ministerie aangewezen bestuurder. De vertegenwoordiger kan bij gemachtigde verschijnen, tenzij het gerecht persoonlijke verschijning beveelt; het kan alsdan zijn medebrenging gelasten.

Artikel 16.

1. Indien aannemelijk is dat iemand die, alvorens in zijn zaak een onherroepelijke uitspraak is gedaan, is overleden, zich heeft

schuldig gemaakt aan een economisch delict, kan de rechter bij beschikking op de vordering van het openbaar ministerie:

- a. de verbeurdverklaring van reeds in beslag genomen voorwerpen of andere vermogensbestanddelen uitspreken; artikel 11 vindt overeenkomstige toepassing;
 - b. ten laste van de boedel van de overledene de in artikel 9, onder c en d, vermelde maatregelen opleggen.
2. De beschikking wordt door de griffier openbaar gemaakt in de *Nederlandse Staatscourant* en in een of meer door de rechter aan te wijzen nieuwsbladen, terwijl bovendien een afschrift van de beschikking aan het sterfhuis wordt betekend.
3. Elke belanghebbende kan binnen drie maanden na de in het vorige lid bedoelde openbaarmaking of betekening een bezwaarschrift ter griffie indienen.
4. De officier van justitie wordt gehoord; de belanghebbende wordt gehoord, althans behoorlijk opgeroepen.
5. De rechter geeft een met redenen omklede beslissing; deze is niet aan enig rechtsmiddel onderworpen.
6. Het in het eerste lid, in de aanhef en onder a, bepaalde geldt mede, indien aannemelijk is, dat een onbekende zich schuldig heeft gemaakt aan een economisch delict.

TITEL III.

Van de opsporing.

Artikel 17.

Voor zover betreft de opsporing van economische delicten heeft de procureur-generaal bij het gerechtshof te 's-Gravenhage de in artikel 140 van het Wetboek van Strafvordering bedoelde taak voor het gehele rijk in Europa. Hij geeft de nodige bevelen aan de officieren van justitie en aan de overige opsporingsambtenaren.

Artikel 18.

1. Degenen, aan wie de opsporing van overtredingen van de in artikel 1 bedoelde voorschriften elders is of tot dusverre was toevertrouwd, blijven daarmede belast. Zij zijn tevens belast met de opsporing van de delicten, genoemd in de artikelen 27, 32 en 33. Onze Minister van Justitie kan in overleg met Onze andere Ministers, wie het aangaat, andere personen met de opsporing van economische delicten belasten en aan reeds bestaande opsporingsbevoegdheid voor economische delicten uitbreiding geven.

2. De beëdiging der opsporingsambtenaren geschiedt overeenkomstig nader door Ons te stellen regelen, voor zover daarin niet bereids is voorzien.

Artikel 19.

1. De opsporingsambtenaren zijn te allen tijde bevoegd om in beslag te nemen zomede ter inbeslagneming de uitlevering te vorderen van alle voorwerpen en andere vermogensbestanddelen, welke tot ontdekking van de waarheid kunnen dienen of welker verbeurdverklaring, vernietiging of onbruikbaarmaking kan worden bevolen.

2. De voorwerpen en vermogensbestanddelen, bedoeld in artikel 8, onder e, kunnen slechts worden in beslag genomen met machtiging van de officier van justitie.

3. De inbeslagneming geschiedt:

- a. voor zoveel betreft schepen, welke in een scheepsregister zijn ingeschreven, en onroerende zaken door afgifte dan wel aangetekende toezending van een schriftelijke verklaring van inbeslagneming aan de rechthebbende en overschrijving van een afschrift van deze verklaring in de registers ten hypotheekantore;
- b. voor zoveel betreft roerende onlichamelijke zaken, welke in een register worden ingeschreven, door afgifte dan wel aangetekende toezending van een schriftelijke verklaring van inbeslagneming aan de rechthebbende en overschrijving van aantekening van een afschrift van deze verklaring in die registers;
- c. voor zoveel betreft vorderingen en niet onder b vallende roerende onlichamelijke zaken door afgifte dan wel aangetekende toezending van een schriftelijke verklaring van inbeslagneming aan de rechthebbende en, indien de rechten tegen bepaalde personen kunnen worden uitgeoefend, mede aan die personen.

4. Indien het beslag is opgeheven, draagt het openbaar ministerie zorg, dat zo spoedig mogelijk een schriftelijke verklaring van de opheffing wordt opgesteld en daarmede wordt gehandeld overeenkomstig hetgeen in het derde lid met betrekking tot de schriftelijke verklaring van inbeslagneming is voorgeschreven.

5. Ten aanzien van de wijze en de gevolgen van de inbeslagneming kunnen door Onze Minister van Justitie na overleg met Onze andere Ministers, wie het aangaat, nadere voorschriften worden gegeven.

Artikel 20.

1. De opsporingsambtenaren kunnen te allen tijde inzage vorderen van alle bescheiden, waarvan naar hun redelijk oordeel inzage voor de vervulling van hun taak nodig is.

2. Personen, die uit hoofde van hun stand, beroep of ambt tot geheimhouding verplicht zijn, kunnen de inzage weigeren van bescheiden of gedeelten daarvan, tot welke hun plicht tot geheimhouding zich uitstrekt.

Artikel 21.

1. De opsporingsambtenaren hebben, behoudens het bepaalde in artikel 123 van het Wetboek van Strafvordering, te allen tijde toegang tot alle plaatsen, waarvan naar hun redelijk oordeel de betreding voor de vervulling van hun taak nodig is. Zo nodig verschaffen zij zich de toegang met behulp van de sterke arm.

2. In woningen treden zij tegen de wil van de bewoner niet binnen dan ter opsporing van een economisch delict en vergezeld van een commissaris van politie of van de burgemeester der gemeente of voorzien van een algemene of bijzondere schriftelijke last van de procureur-generaal bij het gerechtshof te 's-Gravenhage of van de officier van justitie, dan wel voorzien van een bijzondere schriftelijke last van een zijner hulpofficieren.

3. Van dit binnentreden wordt binnen tweemaal vierentwintig uur proces-verbaal opgemaakt, hetwelk wordt ingezonden bij de officier van justitie. Daarin wordt mede van het tijdstip van het binnentreden en van het beoogde doel melding gemaakt. De bovenbedoelde ambtenaren zijn bevoegd zich van bepaalde door hen aan te wijzen personen te doen vergezellen. In dat geval wordt hiervan in het proces-verbaal melding gemaakt.

Artikel 22.

1. De opsporingsambtenaren zijn bevoegd in het belang van de opsporing monsters te nemen van die goederen, welke:

- a. in het openbaar of op een voor het publiek toegankelijke plaats zijn uitgesteld;
- b. aanwezig zijn op plaatsen, waar opsporingsambtenaren krachtens deze wet toegang hebben;
- c. worden uitgevent, vervoerd of ten vervoer, invoer, uitvoer of doorvoer aangeboden;
- d. worden afgeleverd.

2. De houder der goederen is alsdan verplicht de van hem gevorderde medewerking overeenkomstig de aanwijzingen van die ambtenaren en onder hun toezicht te verlenen en, indien gevorderd, de nodige hulpmiddelen en bijstand kosteloos te verstrekken.

3. Wordt aan één der in het voorgaande lid vermelde verplichtingen niet voldaan, dan kunnen de ambtenaren op kosten en risico van de houder in het nodige voorzien.

Artikel 23.

1. De opsporingsambtenaren zijn bevoegd in het belang van de opsporing te vorderen, dat de verpakking van goederen worde geopend, indien en voor zover dit voor het onderzoek van die goederen noodzakelijk is.

2. Artikel 22, tweede en derde lid, vindt toepassing.

Artikel 24.

1. De opsporingsambtenaren kunnen vorderen, dat bestuurders van vervoermiddelen deze doen stilhouden en controle toe-

staan op de naleving van de voorschriften, bedoeld in artikel 1. Zij kunnen, indien de belangen der contrôle naar hun redelijk oordeel zulks vorderen, ten koste van ongelijk deze vervoermiddelen naar een nabij gelegen plaats overbrengen, lossen of doen lossen, dan wel afladen of doen afladen. Zij kunnen verder, dat de bestuurders overeenkomstig hun aanwijzingen terzake medewerking verlenen.

2. Een vordering om stil te houden, contrôle toe te staan en daarbij medewerking te verlenen kan ook worden gericht tot personen, die goederen vervoeren.

3. De opsporingsambtenaren treffen de maatregelen, welke naar hun redelijk oordeel noodzakelijk zijn, ten einde de naking van een vordering, als in dit artikel genoemd, te verzekeren.

Artikel 25.

1. Onze Minister van Justitie en — na overleg met deze — elk Onzer andere Ministers, wie het aangaat, zijn bevoegd regelen te stellen omtrent de wijze, waarop de vorderingen tot stilhouden en doen stilhouden, omschreven in het vorige artikel, worden gedaan.

2. Onze Minister van Justitie en elk Onzer andere Ministers, wie het aangaat, zijn bevoegd te bepalen, dat ter verzekering van de richtige opsporing van economische delicten op openbare land- en waterwegen versperringen worden aangebracht.

Artikel 26.

1. Ten aanzien van de opsporing van economische delicten gelden overigens de bepalingen van het Wetboek van Strafvordering, voor zover daarvan niet in de bepalingen van de artikelen 17—25 is afgeweken.

2. De bepalingen van de artikelen 19—25 laten onverlet de ruimere bevoegdheden, welke elders aan de opsporingsambtenaren zijn verleend, en de bijzondere vormen, welke voor handelingen, als in die artikelen bedoeld, elders zijn voorgeschreven.

Artikel 27.

Het opzettelijk niet voldoen aan een vordering, krachtens enig voorschrift van deze wet gedaan door een opsporingsambtenaar, is een economisch delict.

Artikel 28.

De officier van justitie is bevoegd tot het verrichten van de in artikel 151, onder 2°, van het Wetboek van Strafvordering omschreven handelingen in alle gevallen, waarin verdenking van enig economisch delict bestaat.

TITEL IV.

Van voorlopige maatregelen.

Artikel 29.

1. Indien tegen de verdachte ernstige bezwaren zijn gezezen en tevens de belangen, welke door het vermoedelijk overtreden voorschrift worden beschermd, een onmiddellijk ingrijpen vereisen, is de officier van justitie in alle zaken, economische delicten betreffende, met uitzondering van die, bedoeld in artikel 7, derde lid, bevoegd, zolang de behandeling ter terechtzitting nog niet is aangevangen, de verdachte als voorlopige maatregel te bevelen:

- a. zich te onthouden van bepaalde handelingen;
- b. zorg te dragen, dat in het bevel aangeduide voorwerpen, welke vatbaar zijn voor inbeslagneming, opgeslagen en bewaard worden ter plaatse, in het bevel aangegeven.

2. Op de vorengenoemde bevelen is artikel 11, eerste lid, van overeenkomstige toepassing.

3. De vorengenoemde bevelen gelden voor onbepaalde tijd. Zij blijven van kracht, totdat de rechterlijke einduitspraak in de zaak, waarin zij zijn gegeven, onherroepelijk is geworden. Zij kunnen tussentijds door de officier van justitie worden gewijzigd of ingetrokken of door het gerecht, waarvoor de zaak wordt vervolgd, worden gewijzigd of opgeheven. Het gerecht kan dit doen ambtshalve, op de voordracht van de rechter-commissaris, met het gerechtelijk vooronderzoek belast, of op het verzoek van de verdachte; deze wordt steeds gehoord, althans behoorlijk opgeroepen, tenzij:

- 1°. het gerecht reeds aanstonds tot wijziging overeenkomstig het verzoek van de verdachte dan wel tot opheffing besluit;

2°. nog geen twee maanden zijn verstreken sedert op een vorig verzoek van de verdachte van gelijke strekking is beslist.

Het gerecht beslist op een verzoek van de verdachte binnen vijf dagen, nadat het ter griffie is ingediend.

4. De in dit artikel bedoelde beschikkingen zijn niet aan enig rechtsmiddel onderworpen.

Artikel 30.

1. Indien tegen de verdachte ernstige bezwaren zijn gezezen en tevens de belangen, welke door het vermoedelijk overtreden voorschrift worden beschermd, een onmiddellijk ingrijpen vereisen, kan het gerecht in alle zaken, economische delicten betreffende, met uitzondering van die, bedoeld in artikel 7, derde lid, vóór de behandeling ter terechtzitting, op de voordracht van het openbaar ministerie, op de voordracht van de rechter-commissaris, met het gerechtelijk vooronderzoek belast, en, indien de zaak te zijner zitting wordt behandeld, mede ambtshalve, steeds nadat de verdachte is gehoord, althans behoorlijk opgeroepen, als voorlopige maatregel bevelen:

- a. gehele of gedeeltelijke stillegging van de onderneming van de verdachte, waarin het economische delict wordt vermoed te zijn begaan;
- b. onderbewindstelling of ondertoezichtstelling van de onderneming van de verdachte, waarin het economische delict wordt vermoed te zijn begaan;
- c. gehele of gedeeltelijke ontzetting van bepaalde rechten of gehele of gedeeltelijke ontzegging van bepaalde voordelen, welke rechten of voordelen de verdachte in verband met zijn onderneming van overheidswege zijn of zouden kunnen worden toegekend;
- d. dat de verdachte zich onthoude van bepaalde handelingen;
- e. dat de verdachte zorg drage, dat in het bevel aangeduide voorwerpen, welke vatbaar zijn voor inbeslagneming, opgeslagen en bewaard worden ter plaatse, in het bevel aangegeven.

2. Op de vorengenoemde bevelen is artikel 11, eerste lid, van overeenkomstige toepassing.

3. De vorengenoemde bevelen gelden voor onbepaalde tijd. Zij blijven van kracht totdat de rechterlijke einduitspraak in de zaak, waarin zij zijn gegeven, onherroepelijk is geworden. Zij kunnen tussentijds door het gerecht, waarvoor de zaak wordt vervolgd, worden gewijzigd of opgeheven. Het gerecht kan dit doen ambtshalve, op de voordracht van de rechter-commissaris, met het gerechtelijk vooronderzoek belast, op het verzoek van de verdachte of op de vordering van het openbaar ministerie; de verdachte wordt steeds gehoord, althans behoorlijk opgeroepen, tenzij:

- 1°. het gerecht reeds aanstonds tot wijziging overeenkomstig het verzoek van de verdachte dan wel tot opheffing besluit;
- 2°. nog geen twee maanden zijn verstreken sedert op een vorig verzoek van de verdachte van gelijke strekking is beslist.

Het gerecht beslist op een verzoek van de verdachte binnen vijf dagen nadat het ter griffie is ingediend.

4. De in dit artikel bedoelde beschikkingen zijn niet aan enig rechtsmiddel onderworpen.

Artikel 31.

1. Indien de zaak eindigt hetzij zonder oplegging van straf of maatregel, hetzij met oplegging van een zodanige straf of maatregel, dat de opgelegde voorlopige maatregel als onevenredig hard moet worden beschouwd, kan het gerecht, op verzoek van de gewezen verdachte of van zijn erfgenamen, hem of zijn erfgenamen een geldelijke tegemoetkoming ten laste van de Staat toekennen voor de schade, welke hij ten gevolge van de opgelegde voorlopige maatregel werkelijk heeft geleden. Tot deze toekenning is bevoegd het gerecht, waarvoor de zaak tijdens de beëindiging daarvan werd vervolgd.

2. De artikelen 89, tweede en derde lid, en 90—93 van het Wetboek van Strafvordering vinden overeenkomstige toepassing.

TITEL V.

*Van handelingen in strijd met straffen en maatregelen.***Artikel 32.**

Het opzettelijk handelen of nalaten in strijd met een bijkomende straf, als bedoeld in artikel 8, onder *a*, *c* en *f*, een maatregel, als vermeld in artikel 9, een regeling, als bedoeld in artikel 11, of een voorlopige maatregel of het ontduiken van zodanige bijkomende straf, maatregel, regeling of voorlopige maatregel is een economisch delict.

Artikel 33.

Het opzettelijk, al dan niet door middel van een ander, onttrekken van vermogensbestanddelen aan verhaal of tenuitvoerlegging van een krachtens deze wet opgelegde straf, maatregel of voorlopige maatregel is een economisch delict.

Artikel 34.

1. Rechtshandelingen in strijd met het bepaalde in de artikelen 32 en 33 zijn nietig.

2. Op de nietigheid kan geen beroep worden gedaan ten nadele van hem, die van de oplegging van de straf, de maatregel of de voorlopige maatregel onkundig was, tenzij hij ernstige redenen had het bestaan er van te vermoeden.

3. Ten aanzien van de echtgenoot, de bloed- of aanverwanten tot in de derde graad en de personen in dienst van degene, te wiens laste de straf, de maatregel of de voorlopige maatregel is uitgesproken, wordt aangenomen, dat zij ernstige redenen hebben gehad de oplegging van de straf, de maatregel of de voorlopige maatregel te vermoeden, behoudens tegenbewijs.

TITEL VI.

*Van de afdoening buiten geding.***Artikel 35.**

1. Het recht tot strafvordering wegens economische delicten vervalt door vrijwillige voldoening aan de voorwaarde, welke de bevoegde officier van justitie op vóór de aanvang der terechtzitting in te dienen verzoek van de verdachte ter voorkoming van de strafvervolging mocht hebben gesteld.

2. Deze voorwaarde bestaat in:

de betaling, binnen een door de officier van justitie te bepalen termijn en op een door deze aan te wijzen plaats, van een bepaalde geldsom, bedragende ten minste vijftig cents en niet meer dan de geldboete, naar de omschrijving in deze wet tegen het feit bedreigd,

met of zonder:

uitlevering van aan verbeurdverklaring onderworpen voorwerpen of andere vermogensbestanddelen of voldoening van de geschatte waarde of afstand van reeds in beslag genomen voorwerpen of andere vermogensbestanddelen,

storting van een waarborgsom, binnen de grenzen, in artikel 9 te dien aanzien gesteld,

voldoening van een geldbedrag ter ontneming van het geschatte voordeel, behaald door het begaan van economische delicten, of

verrichting van hetgeen wederrechtelijk is nagelaten, tenietdoening van hetgeen wederrechtelijk is verricht en verrichting van praestaties tot het goedmaken van de gevolgen van een en ander, alles op kosten van de verdachte, voor zover niet anders wordt bepaald.

3. De in het vorige lid bedoelde termijn kan vóór de afloop daarvan eenmaal worden verlengd.

4. Artikel 578 van het Wetboek van Strafvordering is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 36.

1. Wij behouden Ons voor, op de voordracht van Onze Minister van Justitie, gedaan na overleg met Onze andere Ministers, wie het aangaat, aan door Ons bijzonderlijk

hiertoe aangewezen diensten, lichamen of personen, met een publieke taak belast, binnen door Ons te stellen grenzen tot wederopzeggens toe de bevoegdheid te verlenen, die bij artikel 35 aan de officier van justitie is toegekend.

2. De personen en lichamen, bekleed met de bevoegdheid, bedoeld in het eerste lid, maken hiervan gebruik onder toezicht van en volgens richtlijnen te geven door het openbaar ministerie.

TITEL VII.

*Van de bevoegdheid en de samenstelling der arrondissements-rechtbanken.***Artikel 37.**

De kennisneming van economische delicten in eerste aanleg is bij uitsluiting opgedragen aan de arrondissements-rechtbank.

Artikel 38.

1. Door Ons worden op voordracht van Onze Minister van Justitie, gedaan na overleg met Onze andere Ministers, wie het aangaat, bij elke arrondissements-rechtbank een of meer meervoudige en een of meer enkelvoudige strafkamers ingesteld onder de benaming van economische kamers. Het lid van een enkelvoudige economische kamer draagt de titel van economische politierechter.

2. De behandeling van zaken betreffende economische delicten geschiedt bij uitsluiting door de in het eerste lid bedoelde strafkamers, welke bij voorkeur geen kennis nemen van andere strafbare feiten, met uitzondering van die, welke in verband staan met economische delicten, daarmede samenlopen of wel in nauwe betrekking staan tot de naleving of de handhaving van de voorschriften, bedoeld in artikel 1.

Artikel 39.

De samenstelling der economische kamers geschiedt door Ons op voordracht van Onze Minister van Justitie, gedaan na overleg met Onze andere Ministers, wie het aangaat.

Artikel 40.

Wij behouden Ons voor in verband met de instelling van economische kamers meer vice-presidenten, rechters, rechters-plaatsvervangers en substituut-griffiers te benoemen dan is toegelaten ingevolge de wet van 5 Juli 1910 (*Staatsblad* No. 181).

Artikel 41.

Eenzelfde persoon kan bij meer dan één arrondissements-rechtbank als lid van een of meer economische kamers werkzaam zijn.

Artikel 42.

Tot kennisneming in eerste aanleg van overtredingen van voorschriften, gesteld bij of krachtens het Deviezenbesluit 1945, is bij uitsluiting bevoegd:

de arrondissements-rechtbank te Rotterdam voor het rechtsgebied, gevormd door de ressorten van de gerechtshoven te 's-Hertogenbosch en 's-Gravenhage;

de arrondissements-rechtbank te Amsterdam voor het rechtsgebied, gevormd door de ressorten van de gerechtshoven te Arnhem, Amsterdam en Leeuwarden.

Artikel 43.

De economische kamers kunnen ook zitting houden buiten de plaats, waar de zetel van de rechtbank gevestigd is.

Artikel 44.

Indien de procureur-generaal bij het gerechtshof te 's-Gravenhage van oordeel is, dat de belangen der aan de rechtspraak onderworpenen zich daartegen niet verzetten, is hij bevoegd te bevelen, dat zaken, welke voor de economische kamers zullen worden vervolgd en in zodanig verband tot elkander staan of een zodanige overeenkomst vertonen, dat behandeling voor één arrondissements-rechtbank gewenst moet worden geacht,

zullen worden vervolgd voor een door hem aan te wijzen arrondissements-rechtbank. De aldus aangewezen arrondissements-rechtbank is bevoegd van zodanige zaken kennis te nemen.

Artikel 45.

Wij behouden Ons voor in verband met de instelling van economische kamers meer substituut-officieren van justitie te benoemen dan is toegelaten ingevolge de wet van 5 Juli 1910 (*Staatsblad* No. 181).

Artikel 46.

De bepalingen van deze titel brengen geen wijziging in de bevoegdheden van de kinderrechtbank, behoudens het bepaalde in artikel 37.

TITEL VIII.

Van de berechting in eerste aanleg.

Artikel 47.

In zaken betreffende economische delicten treedt als raadkamer een meervoudige economische kamer op.

Artikel 48.

In afwijking in zoverre van het bepaalde in artikel 261 van het Wetboek van Strafvordering kan voor de dagvaarding betreffende een economisch delict worden volstaan met een korte aanduiding van het feit, dat te laste wordt gelegd, met vermelding omstreeks welke tijd en waar ter plaatse het begaan zou zijn. Bij de betekening van de dagvaarding wordt, op de wijze door Onze Minister van Justitie te bepalen, de bevoegdheid vermeld, de verdachte bij artikel 35 verleend.

Artikel 49.

Economische delicten worden niet gevoegd met andere strafbare feiten aan de kennisneming van de rechtbank onderworpen.

Artikel 50.

1. Op het rechtsgeding voor de economische politierechter is Titel VII van Boek II van het Wetboek van Strafvordering van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat:

- 1°. artikel 374 buiten toepassing blijft;
- 2°. de schorsing van het onderzoek, bedoeld in artikel 375, alleen geschiedt, indien het daartoe strekkende verzoek van de verdachte de economische politierechter gegrond voorkomt;
- 3°. de economische politierechter bepaalt, dat schriftelijk vonnis zal worden gewezen, indien hij daartoe grond aanwezig acht.

2. De economische politierechter kan van het horen van op de lijst van getuigen voorkomende niet-verschenen getuigen afzien, indien hij dit horen voor de beoordeling van de zaak niet noodzakelijk acht.

Artikel 51.

Op het rechtsgeding van de economische politierechter is artikel 398, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering van overeenkomstige toepassing, met dien verstande, dat het eveneens toepassing vindt bij oplegging van de straf van verbeurdverklaring, als bedoeld in artikel 8, onder *d*, voor zover de verbeurd te verklaren voorwerpen of andere vermogensbestanddelen ten tijde van de uitspraak reeds in beslag genomen zijn.

Artikel 52.

Indien een economisch delict een overtreding is, kan de zaak bij de economische politierechter door oproeping ahangig worden gemaakt en zijn de artikelen 384—392 van het Wetboek van Strafvordering van overeenkomstige toepassing, zolang verwijzing naar de meervoudige kamer niet heeft plaats gehad. In de oproeping wordt, op de wijze door Onze Minister van Justitie te bepalen, de bevoegdheid vermeld, de verdachte bij artikel 35 verleend. De oproeping, zo nodig door de officier van justitie ter terechtzitting verduidelijkt, geldt,

wat betreft de grondslag voor de verdere vervolging, als dagvaarding.

TITEL IX.

Van de bevoegdheid en de samenstelling van het gerechtshof te 's-Gravenhage.

Artikel 53.

1. Tegen een vonnis van de arrondissements-rechtbank, ter zake van een economisch delict gewezen, kan de verdachte hoger beroep instellen, tenzij in de einduitspraak:

- 1°. geen straf of maatregel is opgelegd;
- 2°. geen andere straf of maatregel is opgelegd dan:
 - a. geldboete,
 - b. verbeurdverklaring, waarbij de geldswaarde van het verbeurdverklaarde is geschat,
 - c. storting van een waarborgsom,
 - d. voldoening van een geldbedrag, als bedoeld in artikel 9, onder *c*,
een totale last voor de verdachte van duizend gulden niet te boven gaande,
 - of, in geval van overtreding,
 - e. berisping,
 - f. teruggave aan ouders of voogd zonder toepassing van enige straf.

2. Het openbaar ministerie kan hoger beroep instellen, tenzij:

- 1°. geen straf of maatregel is gevorderd;
- 2°. geen andere straf of maatregel is gevorderd dan die, bedoeld in lid 1, onder 2°.

Artikel 54.

Over vonnissen, door de economische kamers der arrondissements-rechtbanken in eerste aanleg gewezen, oordeelt in hoger beroep bij uitsluiting het gerechtshof te 's-Gravenhage.

Artikel 55.

1. Door Ons worden op de voordracht van Onze Minister van Justitie, gedaan na overleg met Onze andere Ministers, wie het aangaat, bij het gerechtshof te 's-Gravenhage één of meer meervoudige strafkamers ingesteld onder de benaming van economische kamers.

2. De behandeling van zaken, waarin door de economische kamers der arrondissements-rechtbanken vonnis is gewezen, geschiedt bij uitsluiting door de ingevolge het eerste lid ingestelde kamers, onverminderd de bevoegdheid van deze kamers om ook van andere strafzaken kennis te nemen.

3. De artikelen 39, 40 en 45 zijn op de economische kamers van het hof en, in verband met deze kamers, op de vice-presidenten, raadsheren, raadsheren-plaatsvervangers, substituut-griffiers en advocaten-generaal van overeenkomstige toepassing.

Artikel 56.

In zaken betreffende economische delicten treedt als raadkamer een economische kamer op.

Artikel 57.

De economische kamers kunnen ook zitting houden buiten de plaats, waar de zetel van het hof gevestigd is.

Artikel 58.

Indien in hoger beroep tegen een vonnis van de arrondissements-rechtbank, ter zake van een economisch delict gewezen, bij schriftuur overeenkomstig artikel 410 van het Wetboek van Strafvordering is opgekomen wegens het verzuim der vormen, voorgeschreven op straffe van nietigheid, wegens verkeerde toepassing of schending der wet, of wegens overschrijding der

rechtsmacht, is het gerechtshof, voor zover in strijd met de in de schriftuur aangevoerde middelen en gronden wordt beslist, gehouden de beslissing ter zake met redenen te omkleeden.

TITEL X.

Van het beroep in cassatie.

Artikel 59.

Van uitspraken van de economische kamers der gerechten ter zake van economische delicten is geen beroep in cassatie mogelijk dan „in het belang der wet”.

TITEL XI.

Van de contactambtenaren.

Artikel 60.

1. In overleg met de procureur-generaal bij het gerechtshof te 's-Gravenhage kunnen lichamen met een publieke taak belast, hiertoe bevoegd verklaard door een Onzer andere Ministers, wie het aangaat, ten dienste van de opsporing, vervolging en berechting van economische delicten ambtenaren benoemen, die het contact onderhouden met het openbaar ministerie.

2. De contactambtenaren geven, op last van de economische kamer of van het openbaar ministerie dan wel nadat zij zelf daartoe de wens aan de economische kamer kenbaar hebben gemaakt, ook ter terechtzitting, alle inlichtingen en voorlichting, die voor de opsporing, vervolging en berechting van de zaak van belang zijn.

TITEL XII.

Overgangsbepalingen.

Artikel 61.

1. Ons Besluit berechting economische delicten (*Staatsblad* No. E 135) vervalt.

2. Zaken, betreffende overtredingen van de voorschriften, genoemd in artikel 1, op het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet bij een kantonrechter, een arrondissements-rechtbank, een gerechtshof of de Hoge Raad der Nederlanden aanhangig, worden, onverminderd artikel 1, tweede lid, van het Wetboek van Strafrecht en het vierde lid van dit artikel, afgedaan volgens de tot op dat tijdstip geldende regelen.

3. Zaken, op het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet bij een tuchtrechter voor de prijzen aanhangig, worden bij de arrondissements-rechtbank opnieuw aanhangig gemaakt. Is echter de behandeling door de tuchtrechter zover gevorderd, dat nog slechts een einduitspraak behoeft te worden gedaan, dan doet de tuchtrechter uitspraak met inachtneming van de regelen, geldende tot evengenoemd tijdstip.

4. Voor zover zaken betreffende overtredingen van voorschriften, genoemd in artikel 1, op het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet nog niet in hoger beroep aanhangig zijn, geschiedt behandeling in hoger beroep bij uitsluiting door het gerechtshof te 's-Gravenhage. Beroep in cassatie is niet mogelijk dan „in het belang der wet”.

5. Met betrekking tot de tenuitvoerlegging van uitspraken van tuchtrechters voor de prijzen treedt in de plaats van de tuchtrechter voor de prijzen het openbaar ministerie bij de rechtbank van het arrondissement, waarin de tuchtrechter bevoegd was.

6. De ingevolge het Besluit berechting economische delicten opgelegde bijkomende straffen, bedoeld in artikel 1, lid 1, II, onder *a* en *b*, van dit besluit, worden geacht te zijn bijkomende straffen, als bedoeld in artikel 8, onderscheidenlijk onder *c* en *a*, van deze wet; zij worden geacht te zijn opgelegd krachtens deze wet.

Artikel 62.

1. Het Besluit tuchtrechtspraak voedselvoorziening (*Nederlandse Staatscourant* van 21 September 1942, No. 183) vervalt.

2. Zaken, op het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet bij een tuchtrechter voor de voedselvoorziening aanhangig, worden bij de arrondissements-rechtbank opnieuw aanhangig gemaakt. Is echter de behandeling door de tuchtrechter zover gevorderd, dat nog slechts een einduitspraak behoeft te worden gedaan, dan doet de tuchtrechter uitspraak met inachtneming van de regelen, geldende tot evengenoemd tijdstip.

3. Voor zover zaken op het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet nog niet in hoger beroep bij het Centraal College voor de Tuchtrechtspraak aanhangig zijn, geschiedt behandeling in hoger beroep bij uitsluiting door het gerechtshof te 's-Gravenhage. Zaken, bij het Centraal College voor de Tuchtrechtspraak aanhangig, worden door dat College afgedaan met inachtneming van de regelen, geldende tot evengenoemd tijdstip.

4. Met betrekking tot tenuitvoerlegging van uitspraken van tuchtrechters voor de voedselvoorziening en van het Centraal College voor de Tuchtrechtspraak treedt in de plaats van de ambtenaar voor de tuchtrechtspraak het openbaar ministerie bij de rechtbank van het arrondissement, waarin de tuchtrechter bevoegd was, en in de plaats van de hoofdambtenaar voor de tuchtrechtspraak de procureur-generaal bij het gerechtshof te 's-Gravenhage.

5. Voorwaardelijk opgelegde tuchtrechtelijke maatregelen worden behandeld op de wijze van voorwaardelijke straffen, opgelegd ingevolge deze wet; de tuchtrechtelijk opgelegde waarborgsom wordt geacht te zijn een waarborgsom, welke is opgelegd ingevolge artikel 9, onder *b*, van deze wet en waarvoor geldt de algemene voorwaarde, bedoeld in artikel 12.

Artikel 63.

1. Ons Besluit voorlopige tuchtmaatregelen voedselvoorziening (*Staatsblad* No. F 284) vervalt.

2. De voorlopige tuchtmaatregelen, op het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet van kracht, worden gehandhaafd. Het bepaalde in de Titels IV en V is op deze maatregelen van toepassing, met dien verstande, dat:

- a. voorlopige tuchtmaatregelen, bevolen door een ambtenaar voor de tuchtrechtspraak, worden geacht te zijn bevolen door de officier van justitie bij de rechtbank van het arrondissement, waarin de ambtenaar voor de tuchtrechtspraak bevoegd was;
- b. voorlopige tuchtmaatregelen, bevolen door een tuchtrechter voor de voedselvoorziening, worden geacht te zijn bevolen door de rechtbank van het arrondissement, waarin de tuchtrechter bevoegd was;
- c. voorlopige tuchtmaatregelen, bevolen door het Centraal College voor de Tuchtrechtspraak, worden geacht te zijn bevolen door het gerechtshof te 's-Gravenhage.

Artikel 64.

1. De wet tot opening van de mogelijkheid van voorlopige maatregelen ter zake van overtreding van prijsvoorschriften (*Staatsblad* No. H 156) vervalt.

2. De voorlopige maatregelen, op het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet van kracht, worden, gedurende hoogstens zes maanden nadat zij zijn genomen, gehandhaafd. Het bepaalde in de Titels IV en V is overigens op deze maatregelen van toepassing.

TITEL XIII.

Wijziging van het Wetboek van Strafvordering.

Artikel 65.

In het Wetboek van Strafvordering worden de volgende wijzigingen aangebracht:

I.

In artikel 58, tweede lid, worden de woorden „twee dagen” telkens vervangen door:

„vier dagen”.

II.

In artikel 65, eerste lid, worden de woorden „zes dagen” telkens vervangen door:

„twaalf dagen”.

III.

In de artikelen 369 en 376, eerste lid, worden de woorden „aantal maanden, ten hoogste zes” vervangen door: „tijdsduur, ten hoogste een jaar”.

TITEL XIV.

Slotbepalingen.

Artikel 66.

De navolgende bepalingen vervallen:

- a. de artikelen 29d en 30—35 van de Landbouwcrisiswet 1933;
- b. de artikelen 11—15 van de Bodemproductiewet 1939;
- c. de artikelen 18—22 van de Distributiewet 1939;
- d. de artikelen 12—19 van de Prijsopdrivings- en hamsterwet 1939;
- e. artikel 15 van het Voedselvoorzieningsbesluit;
- f. de artikelen 18, 20 en 23, tweede, derde en vierde lid, van het Organisatiebesluit Voedselvoorziening 1941;
- g. de artikelen 22, 23, 24, 26, 27 en 28 van Ons besluit van 7 Mei 1945 (*Staatsblad* No. F 67), houdende voorzieningen betreffende de wederopbouw van het grondgebied van het Rijk in Europa;
- h. artikel 4 van het Besluit registratie van vreemd papiergeld;
- i. artikel 3 van het Besluit inlevering vijandelijk vreemd papiergeld;
- j. de artikelen 2—5 van het Machtigingsbesluit Geldzuivering.

Artikel 67.

In de wet van 3 Augustus 1914 (*Staatsblad* No. 344), zoals deze laatstelijk is gewijzigd, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

I.

Aan artikel 1 wordt een achtste lid toegevoegd, luidende:

„8. Het uitvoeren of het vervoeren van enig goed in strijd met een verbod, als bedoeld in het eerste lid, of in strijd met een voorwaarde, als bedoeld in het zevende lid, is een misdrijf.”

II.

Artikel 2 vervalt.

III.

In artikel 2bis worden de woorden „in artikel 2 bedoelde strafbare feiten” vervangen door:

„feiten, in deze wet als misdrijf gekenmerkt.”

Artikel 68.

In de wet van 31 December 1915 (*Staatsblad* No. 553), zoals deze laatstelijk is gewijzigd, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

I.

Aan artikel 2 wordt een vierde lid toegevoegd, luidende:

„Het vervoeren van enig goed in strijd met het eerste lid of in strijd met een bijzondere voorwaarde, als bedoeld in het tweede lid, is een misdrijf.”

II.

Aan artikel 9 wordt een derde lid toegevoegd, luidende:

„Handelingen in strijd met het eerste lid zijn misdrijven.”

III.

Aan artikel 10 wordt een derde lid toegevoegd, luidende:

„Handelingen in strijd met voorschriften, door Onze Minister van Financiën krachtens dit artikel vastgesteld, zijn overtredingen.”

IV.

De artikelen 11—14, 15, derde en vierde lid, 16 en 18 vervallen.

V.

In artikel 15, eerste lid, worden de woorden „strafbaar ingevolge de bepalingen dezer wet,” vervangen door:

„in deze wet als misdrijf of als overtreding gekenmerkt.”

Artikel 69.

In het Besluit Regeling In- en Uitvoer 1944 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

I.

Artikel 6 wordt gelezen:

„1. Handelingen, in strijd met een verbod, beperking of regeling uitgevaardigd krachtens artikel 2, zijn misdrijven.

2. Eveneens is een misdrijf het verkopen, te koop aanbieden, afleveren of ten verkoop of ter aflevering in voorraad hebben van enig goed, door hem, die weet of redelijkerwijs kan vermoeden, dat het goed is ingevoerd in strijd met het bepaalde krachtens artikel 2.”

II.

Artikel 7 vervalt.

Artikel 70.

In de Warenwet (*Staatsblad* 1935, No. 793) worden de volgende wijzigingen aangebracht:

I.

De artikelen 6, tweede lid, 14, zesde lid, 16, tweede lid, 19, 27, tweede en derde lid, 28 en 29 vervallen.

II.

Artikel 6, derde lid, eerste volzin, wordt gelezen:

„Wanneer waren, met betrekking tot welke een overtreding van een gemeentelijke verordening op de keuring van waren is begaan, in beslag zijn genomen, worden zij, voor zover zij niet als stukken van overtuiging moeten dienen, gebracht naar en opgeslagen op een plaats, die Burgemeester en Wethouders van de gemeente, waar de keuringsdienst is gevestigd, daarvoor aanwijzen.”

III.

In artikel 18 worden de woorden „Met het opsporen van overtredingen, bij of krachtens deze wet strafbaar gesteld,” vervangen door:

„Met het opsporen van overtredingen van voorschriften, gesteld bij of krachtens deze wet,”

IV.

In de artikelen 20, 21 en 27 worden telkenmale de woorden „ambtenaren, in artikel 18 met het opsporen van overtredingen belast”, vervangen door:

„opsporingsambtenaren”.

V.

In artikel 24 worden de woorden „ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij het bevoegde kantongerecht” vervangen door:

„officier van justitie”.

VI.

In artikel 25 worden telkenmale de woorden „ambtenaar van het Openbaar Ministerie” vervangen door:

„officier van justitie”

en wordt het woord „kantonrechter” vervangen door:
„rechter”.

VII.

Artikel 26, eerste lid, wordt gelezen:

„Wanneer waren, met betrekking tot welke een overtreding van een gemeentelijke verordening op de keuring van waren is begaan, in beslag zijn genomen, tijdens het beslag tot bederf overgegaan of in waarde verminderd zijn en vervolgens worden vrijgegeven, vergoedt de keuringsdienst van die waren de de waarde, berekend naar de inkoopsprijs, of de waardevermindering.”.

VIII.

In artikel 27, vierde lid, worden de woorden „Geen vervolging heeft plaats dan op klachte:” vervangen door:

„Ten aanzien van de schending van de bij het eerste lid opgelegde geheimhouding heeft geen vervolging plaats dan op klachte:”.

Artikel 71.

In het Melkstandaardisatiebesluit 1940 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

I.

Artikel 13 wordt gelezen:

„De artikelen 18 en 20—27 van de Warenwet (*Staatsblad* 1935, No. 793) vinden overeenkomstige toepassing.”.

II.

De artikelen 14 en 15 vervallen.

Artikel 72.

In het Buitengewoon Besluit Arbeidsverhoudingen 1945 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1.

De artikelen 21—25, 26, tweede, derde, vierde en vijfde lid, 27, tweede en derde lid, 28 en 29 vervallen.

II.

In artikel 26, eerste lid, worden de woorden „Met het opsporen van de in dit besluit strafbaar gestelde feiten” vervangen door:

„Met het opsporen van overtredingen van voorschriften, gesteld bij of krachtens dit besluit”.

III.

A. In artikel 27, eerste lid, worden de woorden „ambtenaren, bedoeld in artikel 26, eerste lid, vervangen door:

„opsporingsambtenaren”.

B. In artikel 27, vierde lid, worden de woorden „Geen vervolging heeft plaats dan op klachte” vervangen door:

„Ten aanzien van de schending van de bij het eerste lid opgelegde geheimhouding heeft geen vervolging plaats dan op klachte”.

Artikel 73.

In het Deviezenbesluit 1945 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1.

De artikelen 31—36, 38, derde, vierde en vijfde lid, 39—41 en 43, tweede, derde, vierde, vijfde en zesde lid, vervallen.

II.

Toegevoegd worden nieuwe artikelen 31 en 32, luidende:

„Artikel 31.

De Nederlandse strafwet is ook van toepassing op overtredingen van voorschriften, gesteld bij of krachtens dit besluit, welke begaan zijn in het buitenland.

Artikel 32.

Het niet, niet tijdig of niet ten volle voldoen aan verplichtingen, verbonden aan een vergunning, verleend op grond van bij of krachtens dit besluit gestelde voorschriften, alsmede het handelen in strijd met zodanige verplichtingen is verboden.”.

III.

In artikel 37 worden de woorden „feiten, strafbaar gesteld in de artikelen 31 en 32” vervangen door:

„overtredingen van voorschriften, gesteld bij of krachtens dit besluit”.

IV.

Artikel 38, zesde lid, wordt vervangen door:

„3. Indien de schending van de bij de vorige leden opgelegde geheimhouding is begaan tegen een bepaalde natuurlijke persoon, heeft vervolging slechts plaats op diens klacht; indien de schending is begaan tegen een rechtspersoon, slechts op klacht van een van de leden van het bestuur.”.

V.

A. In artikel 42, eerste lid, worden de woorden „feiten, strafbaar gesteld in de artikelen 31 en 32” vervangen door:

„overtredingen van voorschriften, gesteld bij of krachtens dit besluit”.

B. In artikel 42, tweede lid, worden de woorden „in artikelen 31 en 32 strafbaar gestelde feiten” vervangen door:

„overtredingen van voorschriften, gesteld bij of krachtens dit besluit”.

C. In artikel 42, derde lid, worden de woorden „in de artikelen 31 en 32 strafbaar gestelde feiten” vervangen door:

„overtredingen van voorschriften, gesteld bij of krachtens dit besluit”

en worden de woorden „de voorwaarden, door De Nederlandse Bank ingevolge artikel 40 gesteld,” vervangen door:

„voorwaarden, gesteld ter voorkoming van de strafvervolging.”.

VI.

In artikel 43, zevende lid, worden de woorden „in dit artikel opgelegde verplichting” vervangen door:

„verzoek, bevel of vordering, krachtens wettelijk voorschrift gedaan door een opsporingsambtenaar bij de opsporing van overtredingen van voorschriften, gesteld bij of krachtens dit besluit,”.

VII.

Artikel 44 wordt gelezen:

„In afwijking van het bepaalde in artikel 67 van het Wetboek van Strafvordering kan tegen de verdachte een bevel tot gevangenhouding worden verleend voor ten hoogste negentig dagen, hetwelk telkens voor ten hoogste gelijke termijn kan worden verlengd. Dit bevel kan ook worden verleend tegen een in verzekering gestelde verdachte.”.

VIII.

In artikel 50 worden de woorden „desbetreffende bepalingen uit Hoofdstuk V van dit besluit” vervangen door:

„voorschriften betreffende de opsporing en vervolging van overtredingen van voorschriften, gesteld bij dit besluit”.

Artikel 74.

In de wet van 5 Juli 1910 (*Staatsblad* No. 181) worden de volgende wijzigingen aangebracht:

I.

Aan artikel 2 wordt een tweede lid toegevoegd, luidende:

„Het plaatsvervangende lid van het gerechtshof te 's-Gravenhage, dat als lid van een economische kamer van het hof werkzaam is, geniet daarvoor een bezoldiging, waarvan het bedrag door Ons wordt bepaald, doch ten hoogste ten bedrage van de helft van de jaarwedde van een raadsheer in dat hof.”

II.

Het derde en het vierde lid van artikel 3 worden gelezen:

„Het lid ener arrondissements-rechtbank, dat bij meer dan één rechtbank als kinderrechtbank of als lid van een economische kamer werkzaam is, geniet, boven zijn jaarwedde als lid ener arrondissements-rechtbank, een enkele vergoeding van 430 gulden 's jaars.

Het plaatsvervangende lid ener arrondissements-rechtbank, dat, zonder lid ener andere arrondissements-rechtbank te zijn, bij zijn college als kinderrechtbank of als lid van een economische kamer werkzaam is, alsmede de waarnemende substituut-officier van justitie, die, zonder uit anderen hoofde deel uit te maken van het openbaar ministerie, bij zijn college belast is met de opsporing en vervolging van economische delicten, geniet daarvoor een bezoldiging, waarvan het bedrag door Ons wordt bepaald, doch ten hoogste ten bedrage van de helft van de jaarwedde van een rechter in, onderscheidenlijk van een substituut-officier van justitie bij hun college.”

Artikel 75.

1. Deze wet treedt in werking op een nader door Ons te bepalen tijdstip, dat voor onderscheidene groepen van economische delicten en voor onderscheidene voorschriften verschillend kan zijn.

2. Zij kan worden aangehaald als „Wet op de economische delicten”.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te

De Minister van Justitie,

De Minister van Economische Zaken,

*De Minister van Landbouw, Visserij en
Voedselvoorziening,*

De Minister van Financiën,

*De Minister van Wederopbouw
en Volkshuisvesting,*

De Minister van Sociale Zaken,

603 3

MEMORIE VAN TOELICHTING.**I. Algemene beschouwingen.**

De in omvang en maatschappelijke betekenis steeds toenemende wetgeving op het terrein van het economische leven is van de aanvang af in haar werking belemmerd, doordat handelingen, verricht in strijd met haar voorschriften, niet met voldoende snelheid en gestrengheid werden gestraft. Dit euvel heeft men getracht tegen te gaan door een vrij groot aantal afzonderlijke regelingen voor bepaalde materies, van welke regelingen verschillende na een kort bestaan reeds weder ingrijpend zijn gewijzigd of door andere vervangen. Enkele van die regelingen hebben ook stellig belangrijke verbetering gebracht. Anderzijds echter hebben zij door haar onderlinge verschillen, waarvoor niet altijd voldoende reden bestond, haar afwijking van de normale strafrechtspleging en het feit, dat sommige naast elkander voor dezelfde onderwerpen golden, nieuwe bezwaren doen rijzen.

Het hierbij aangeboden ontwerp heeft ten doel, enerzijds die bezwaren op te heffen, anderzijds een zo mogelijk nog meer afdoende repressie te verkrijgen.

Een schets van de tegenwoordige rechts- en feitelijke toestand moge voorafgaan.

Neemt men de wettelijke regelingen, genoemd in artikel 1 van het ontwerp, dan levert de berechting van derzelvev overtreddingen het volgende beeld op.

1°, *f*. Het Organisatiebesluit Voedselvoorziening 1941. Dit moge als de veelvuldigst toegepaste regeling voorop staan. De overtredingen van het bij of krachtens dit besluit bepaalde kunnen worden behandeld zowel strafrechtelijk als tuchtrechtelijk. In het eerste geval treedt op de economische politierechter (artikel 1 jo. artikel 5 van het Besluit berechting economische delicten, *Staatsblad* No. E 135). Diens bevoegdheid is een afwijking van het gemene recht zowel voor zover de bedoelde feiten overtredingen zijn en dus anders tot de bevoegdheid van de kantonrechter zouden behoren, als voor zover zij misdrijven zijnde, met een gevangenisstraf van meer dan zes maanden worden gestraft en dus anders bij de meervoudige kamers der rechtbank zouden behoren. Tuchtrechtelijke afdoening geschiedt door de tuchtrechters voor de voedselvoorziening (artikel 1 jo. artikel 4 van het Besluit tuchtrechtspraak voedselvoorziening, *Nederlandse Staatscourant* 21 September 1942, No. 183).

De strafrechtelijke en de tuchtrechtelijke afdoening kunnen naast elkaar plaats vinden. Het ligt echter voor de hand, dat dit ongewenst is. De vervolgende organen streven er dan ook naar het zoveel mogelijk te voorkomen. Dit streven veronderstelt echter — wil het slagen — in de eerste plaats een praktisch bruikbare afbakening van ieders terrein. De ondervinding leert, dat deze niet is te geven. De ondervinding leert ook, dat dubbele vervolging in een zeker aantal gevallen blijft voorkomen, hetzij doordat een feit door verschillende opsporingsambtenaren, zonder dat deze van elkander afweten, wordt geconstateerd, hetzij door nimmer geheel uit te sluiten misverstanden.

a. De Landbouwerisiswet 1933. Van deze geldt hetzelfde als van de onder *f* genoemde regeling. Zij wordt echter zelden meer toegepast.